

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z MATEMATYKI w Szkole Podstawowej w Dobroniu

ROZDZIAŁ I: Przepisy ogólne

1. Ocenianiu podlegają osiągnięcia edukacyjne uczniów poprzez rozpoznawanie przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej, określonej w odrębnych przepisach i realizowanych w szkole programów nauczania, uwzględniających tę podstawę.
2. Ocenianie ma na celu:
 - informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego postępach w tym zakresie
 - udzielaniu uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju
 - motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce
 - dostarczenia rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia
3. Ocenianie obejmuje:
 - formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych
 - dostosowanie wymagań edukacyjnych dla uczniów z orzeczeniami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, dotyczącymi zaburzeń i odchyłeń rozwojowych lub specyficznych trudności w uczeniu się do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia
 - ocenianie bieżące i ustalanie śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych według tej samej skali ocen od 1 do 6
 - wystawianie ocen śródrocznych i rocznych odbywa się zgodnie z ustaleniami. Średnia ważona jest jednym z kryteriów branych pod uwagę, ostateczną decyzję podejmuje nauczyciel
 - sposobu sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów
 - ustalenie warunków i sposobu przekazywania rodzicom (prawnym opiekunom) informacji o postępach i trudnościach ucznia w nauce

ROZDZIAŁ II: Ocenianie i klasyfikowanie uczniów

1) Oceny:

Uczniowie oceniani są według skali określonej w przepisach ogólnych Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania.

Oceny bieżące, okresowe oraz roczne oceny klasyfikacyjne z matematyki

w kl. IV-VIII ustala się w stopniach wg skali:

- stopień celujący – 6
 - stopień bardzo dobry – 5
 - stopień dobry – 4
 - stopień dostateczny – 3
 - stopień dopuszczający – 2
 - stopień niedostateczny – 1 .
- W ocenach bieżących dopuszcza się stosowanie znaków „+” i „-“
 - Oceny są jawne.
 - Do dziennika wpisuje się każdą ocenę.

- Każdej ocenie częściowej, otrzymanej przez uczniów, przypisana jest określona waga.

Różne formy aktywności uczniów mają różną wagę.

Waga oceny	Forma aktywności
Waga oceny - 1	Praca na lekcji (indywidualnie i w grupach), przygotowanie do zajęć, aktywność na zajęciach, prowadzenie zeszytu, prowadzenie zeszytu ćwiczeń, praca domowa, przygotowanie pomocy dydaktycznych
Waga oceny - 2	Kartkówka, osiągnięcia w szkolnych konkursach, odpowiedź ustna,
Waga oceny - 3	Sprawdziany, prace klasowe, testy, osiągnięcia w konkursach na wyższym etapie niż szkolny,

Waga oceny innych form aktywności sprawdzanych przez nauczyciela może być podana na bieżąco, w trakcie oceniania aktywności ucznia.

Dopuszcza się stosowanie wagi 0, wówczas ocena z taką wagą nie jest uwzględniona przy liczeniu średniej.

Jednym z kryteriów do wystawienia oceny śródrocznej/ rocznej jest średnia ważona uzyskanych ocen częściowych, którą traktuje się jako informację o poziomie wiedzy ucznia. Ostateczną decyzję podejmuje nauczyciel.

Średnia ważona	Ocena
1,60 i poniżej	niedostateczny
Od 1,61 do 2,60	dopuszczający
Od 2,61 do 3,60	dostateczny
Od 3,61 do 4,60	dobry
Od 4,61 do 5,50	bardzo dobry
Od 5,51	celujący

2) Ogólne kryteria ocen z matematyki

Celujący/6/

- Uczeń zna doskonale definicje, twierdzenia, wzory itp. Posługuje się terminologią matematyczną i informacjami na poziomie wyższym niż poziom danego szczebla nauczania.
- Uczeń umie samodzielnie śledzić rozumowania matematyczne i dowody zawarte w tekście oraz samodzielnie opisywać swoje spostrzeżenia i poczynania matematyczne.
- Uczeń wykorzystuje posiadane wiadomości i umiejętności do rozwiązywania zadań nietypowych. Uczeń dostrzega analogie, zależności między obiektami matematycznymi, dokonuje porównań i uogólnień.
- Uczeń dostrzega problem w sytuacji przedstawionej w formie luźnego zbioru informacji i przedstawia go w postaci zadania, rozwiązuje zadania nietypowe.
- Uczeń potrafi rozwiązać trudny problem praktyczny wymagający metod lub technik matematycznych wynikających z indywidualnych zainteresowań.
- Uczeń uzasadnia poprawność operacji matematycznych.
- Uczeń osiąga sukcesy w konkursach matematycznych na szczeblu co najmniej szkolnym.

Bardzo dobry/5/

- a) Uczeń opanował pełen zakres treści określonych programem nauczania na danym szczeblu kształcenia.
- b) Właściwie rozumie treści złożone, trudne, ważne do opanowania.
- c) Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę w życiu pozaszkolnym. Rozwiązuje zadania o dużym stopniu trudności.
- d) Uczeń jest aktywny na lekcji, systematycznie odrabia prace domowe.

Dobry/4/

- a) Uczeń opanował treści o zakresie przekraczającym wymagania zawarte w podstawie programowej.
- b) Rozumie treści bardziej złożone, mniej przystępne aniżeli elementy treści zaliczane do wymagań podstawowych. Rozumie treści istotne w matematyce.
- c) Potrafi zdobytą wiedzę stosować w sytuacjach typowych, według wzorów (przykładów) znanych z podręczników lub lekcji, systematycznie odrabia zadania domowe, jest aktywny na lekcji.

Dostateczny/3/

- a) Rozumie treści określane programem nauczania na poziomie nie przekraczającym wymagań zawartych w podstawie programowej.
- b) Rozumie treści łatwe dla ucznia nawet mało zdolnego, o niewielkim stopniu złożoności, a więc przystępne, często powtarzające się w programie nauczania.
- c) Rozwiązuje zadania schematyczne, typowe. Z pomocą nauczyciela dokonuje porównań, analizowania danych.
- d) Dokonuje uzasadnienia uogólnień i stosuje podstawową wiedzę w sytuacjach problemowych z pomocą nauczyciela.
- e) Uczeń nie systematycznie odrabia prace domowe, posiada luki w wiadomościach w materiale bieżącym, nie zawsze bierze aktywny udział na lekcji, przynosi na lekcje potrzebne materiały.

Dopuszczający/2/

- a) Uczeń opanował treści nauczania niezbędne w uczeniu matematyki. Ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, a także w znacznym stopniu wiadomości i umiejętności podstawowych, ale uczestniczy w zajęciach wyrównawczych, nie zawsze odrabia prace domowe
- b) Nie rozumie uogólnień i nie umie śledzić podstawowych rozumowań.
- c) Uczeń ma problem w rozwiązywaniu zadań schematycznych, typowych.
- d) Nie potrafi stosować wiedzy w praktyce.
- e) Nie potrafi rozwiązywać zadań schematycznych.

Niedostateczny/1/

- a) Uczeń wykazuje brak podstawowych wiadomości programowych.
- b) Nie rozumie podstawowych wiadomości.
- c) Nie umie stosować wiedzy w sytuacjach typowych. Nie potrafi rozwiązywać zadań nawet o najmniejszym stopniu trudności.
- d) Nie potrafi rozwiązywać zadań schematycznych.
- e) Uczeń nie wykazuje zainteresowania na lekcji, nie odrabia prac domowych, nie wykazuje chęci osiągnięcia podstawowej wiedzy na zajęciach wyrównawczych, nie jest w stanie nawet z pomocą nauczyciela rozwiązać zadań wymagających elementarnych wiadomości z matematyki na poziomie danej klasy.

3) Sprawdzanie poziomu i umiejętności uczniów odbywa się w formie:

a) pisemnej :

- sprawdziany, prace klasowe, testy, testy diagnostyczne czyli zapowiedziana z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem pisemna wypowiedź ucznia obejmująca określony przez nauczyciela zakres materiału trwająca nie dłużej niż 2 godziny lekcyjne
- kartkówki czyli pisemna wypowiedź ucznia obejmująca zagadnienia co najwyżej z 3 ostatnich jednostek tematycznych, nie musi być zapowiadana,
- prace domowe

b) ustnej:

- odpowiedzi uczniów
- aktywność uczniów na lekcji (za aktywność na zajęciach uczeń otrzymuje +; na koniec semestru za plusy otrzymuje się ocenę: pięć plusów – bardzo dobry, cztery plusy – dobry, trzy plusy – dostateczny)

c) innej formie

- praca na lekcji w grupach i jej wyniki
- projekty grupowe
- samodzielne wykonywanie przez ucznia innych prac, np. modele, plansze, prezentacje
- aktywność poza lekcjami, udział w konkursach, olimpiadach
- zaangażowanie w pogłębianie wiedzy matematycznej
- przygotowanie do uczestnictwa w lekcji (posiadanie zeszytu, książki, przyrządów itp.)

4) Zasady organizowania i oceniania prac ucznia na lekcjach matematyki

a) Praca klasowa, sprawdzian, test podsumowuje dział programowy lub kilka działów - jest formą sprawdzenia wiedzy z wyznaczonej partii materiału, o terminie nauczyciel powiadamia uczniów z tygodniowym wyprzedzeniem

- pracę klasową lub sprawdzian poprzedza lekcja utrwalająca
- uczniowie znają zakres sprawdzanej wiedzy i umiejętności oraz kryteria oceniania
- punkty uzyskane z prac klasowych i sprawdzianów przeliczane są na stopnie według skali:

Ilość punktów		Oceny
0 – 30 %	maksymalnej ilości punktów	niedostateczny
31 – 50%		dopuszczający
51 – 75%		dostateczny
76 – 90%		dobry
91 – 99%		bardzo dobry
100%		celujący
lub 91-100% bardzo dobry + zadanie dodatkowe - celujący		

- oceny z prac klasowych i sprawdzianów wpisywane są do dziennika lekcyjnego kolorem czerwonym

c) Kartkówka- obejmuje treści edukacyjne i umiejętności z 1-3 ostatnich jednostek tematycznych i trwa 10 – 20 minut

- kartkówka nie musi być zapowiadana
- kartkówki nie można poprawiać

Zadania w pracach klasowych, kartkówkach, sprawdzianach, mogą być oceniane punktowo lub traktowane jako oddzielne. Liczy się wtedy ilość w pełni rozwiązanych zadań na daną ocenę. Zależy to od stopnia trudności danej pracy pisemnej.

d) Prace domowe – na bieżąco zadawane, sprawdzane i oceniane. (uczeń może otrzymać jedną ocenę za kilka prac domowych).

e) Zeszyt ucznia, zeszyt ćwiczeń- ilościowa kontrola w zeszycie notatek z lekcji, prac domowych, rozwiązywanych zadań.

- Braki i błędy w notatkach z lekcji, nie poprawione błędy w rozwiązaniach zadań przedstawionych na tablicy nie uzupełnione w całości równoznaczne są z obniżeniem oceny
- Braki pracy domowej, których nie stwierdzono wcześniej są równoznaczne z wystawieniem oceny niedostatecznej
- Notoryczne wykonywanie rysunków bez użycia przyrządów geometrycznych równoznaczne jest z otrzymaniem oceny niedostatecznej

f) Prace długoterminowe – w ustalonym czasie

g) Prace dodatkowe – w ustalonym czasie

h) Ustna odpowiedź - zgłoszenie ucznia w wybranym czasie lub czas ustalony przez nauczyciela

Sposoby poprawiania prac pisemnych:

- uczeń może jednorazowo poprawić ocenę z pracy klasowej w ciągu dwóch tygodni od dnia oddania sprawdzianów w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Jeśli uczeń otrzymał z poprawy ocenę wyższą, to wpisywana jest ona z wagą 3. Jeśli otrzymał ocenę taką samą lub niższą, to wpisywana jest ona z wagą 0.
- uczeń nieobecny na pracy klasowej lub sprawdzianie z powodu uzasadnionej nieobecności zobowiązany jest do napisania zaległych prac pisemnych w terminie uzgodnionym z nauczycielem
- uczeń poprawia tylko raz daną pracę pisemną
- uczeń, który z przyczyn nieusprawiedliwionych nie pisze pracy pisemnej tj. pracy klasowej z całą klasą lub pisze pracę niesamodzielnie- traci prawo do poprawy
- pod koniec semestru nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych
- jeśli nauczyciel ma podstawy przypuszczać, że uczeń „ściągał” na pracy pisemnej, to ma prawo zapytać danego ucznia z materiału obowiązującego na pracy pisemnej (na następnej lekcji lub bezpośrednio przed oddaniem sprawdzianu)
- sprawdzane i oceniane prace kontrolne oraz inna dokumentacja dotyczące oceniania jest udostępniona uczniowi lub jego rodzicom zgodnie z zapisami w statucie szkoły

5) Ustalanie przewidywanej rocznej i semestralnej oceny klasyfikacyjnej

a) przy wystawianiu oceny okresowej (rocznej) nauczyciel uwzględnia postępy ucznia

b) oceny okresowe (roczne) z matematyki nie mają wpływu na ocenę klasyfikacyjną z zachowania i odwrotnie

c) informacje o przewidywanych ocenach klasyfikacyjnych rocznych (okresowych) z matematyki przekazuje wychowawca klasy na zebraniu z rodzicami na 2 tygodnie przed radą klasyfikacyjną na podstawie zapisu w dzienniku

d) informacja o przewidywanej okresowej (rocznej) ocenie niedostatecznej jest przekazywana w formie pisemnej rodzicom nie później niż na 1 miesiąc przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną. Powiadomienia dokonuje wychowawca klasy na podstawie notatki w dzienniku szkolnym wypełnionej przez nauczyciela matematyki

e) ocenę okresową i końcowo roczną wystawia nauczyciel matematyki zgodnie z zasadami określonymi w statucie szkoły, najpóźniej na 3 dni przed posiedzeniem kwalifikacyjnej rady pedagogicznej i przekazuje informację o ocenie uczniowi. Średnia ważona ocen cząstkowych jest jednym z kryteriów wystawienia oceny.

6) Uczeń posiadający opinię z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej jest oceniany z uwzględnieniem wymagań opracowywanych przez PPP

Dostosowanie wymagań edukacyjnych

Symptomy trudności

- ✓ trudności z wykonywaniem bardziej złożonych działań
- ✓ trudność z pamięciowym przyswajaniem i/lub odtwarzaniem z pamięci wyuczonych treści (tabliczka mnożenia, skomplikowane wzory, układ równań)
- ✓ problem z rozumieniem treści zadań
- ✓ potrzeba większej ilości czasu na zrozumienie i wykonanie zadania

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- ✓ częste odwoływanie się do konkretności (np. graficzne przedstawianie treści zadań), szerokie stosowanie zasady pogłębienia
- ✓ omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności (pamiętając, że obniżenie wymagań nie może zejść poniżej podstawy programowej)
- ✓ podawanie poleceń w prostszej formie (dzielenie złożonych treści na proste, bardziej zrozumiałe części)
- ✓ wydłużanie czasu na wykonanie zadania
- ✓ podchodzenie do dziecka w trakcie samodzielnej pracy w razie potrzeby udzielenie pomocy, wyjaśnień, mobilizowanie do wysiłku i ukończenia zadania
- ✓ zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie samodzielnie wykonać
- ✓ zadawać uczniowi do rozwiązania w domu podobne zadania co w klasie
- ✓ potrzeba większej ilości czasu i powtórzeń dla przyswojenia danej partii materiału
- ✓ naukę definicji, reguł wzorów, symboli matematycznych rozłożyć w czasie, często przypominać i utrwalać
- ✓ nie „wrywać” do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedzią, że uczeń będzie pytany
- ✓ obniżenie skali oceniania o 5 % lub przygotowywanie odrębnych sprawdzianów
- ✓ w trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem, które są konieczne do dalszego kształcenia,

- ✓ nie potrafi rozwiązywać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ✓ definiuje podstawowe pojęcia, podaje ich przykłady,
- ✓ nazywa symbole matematyczne,
- ✓ rozwiązuje zadania teoretyczne i praktyczne o elementarnym stopniu trudności z pomocą nauczyciela
- ✓ wykonuje podstawowe działania na ułamkach zwykłych i dziesiętnych,
- ✓ z pomocą nauczyciela stosuje podstawowe algorytmy,
- ✓ odczytuje dane z prostych tabel i diagramów.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- ✓ opanował wymagania na ocenę dopuszczającą,
- ✓ stosuje podstawowe zależności w rozwiązywaniu zadań,
- ✓ odczytuje twierdzenia zapisane za pomocą symboli matematycznych,
- ✓ stosuje podstawowe algorytmy w typowych zadaniach,
- ✓ rozwiązuje typowe zadania o niewielkim stopniu trudności.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- ✓ opanował wymagania na niższe oceny,
- ✓ zapisuje proste definicje z użyciem symboli matematycznych,
- ✓ formułuje podstawowe twierdzenia z pomocą nauczyciela,
- ✓ samodzielnie rozwiązuje mniej typowe zadania praktyczne,
- ✓ samodzielnie rozwiązuje proste typowe zadania problemowe,
- ✓ interpretuje informacje na podstawie prostych diagramów, tabel i wykresów,
- ✓ potrafi przeprowadzić proste wnioski.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- ✓ opanował wymagania na niższe oceny,
- ✓ potrafi wnioskować, uogólniać i klasyfikować z pomocą nauczyciela,
- ✓ samodzielnie rozwiązuje nietypowe zadania praktyczne i problemowe,
- ✓ posługuje się prostym językiem matematycznym.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- ✓ opanował wymagania na niższe oceny,
- ✓ potrafi zastosować wiedzę w sytuacjach nietypowych,
- ✓ potrafi rozwiązywać zadania w sposób niestereotypowy,
- ✓ korzysta z różnych źródeł informacji,
- ✓ osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych

Inne dostosowania określone są indywidualnie wg potrzeb.

ROZDZIAŁ III: Formy informowania rodziców

- 1) Nauczyciel na początku każdego roku szkolnego, nie później niż do końca września, informuje uczniów oraz rodziców o wymaganiach edukacyjnych: sposobach sprawdzania osiągnięć i kryteriach oraz warunkach i trybie uzyskiwania wyższej niż przewidywana rocznej (okresowej) oceny klasyfikacyjnej z przedmiotu
- 2) Informacje o wiedzy, postępach, umiejętnościach i zachowaniu ucznia na lekcji matematyki nauczyciel przekazuje rodzicom poprzez:
 - zapisy :
 - w zeszytach przedmiotowym lub ćwiczeniach
 - konsultacje indywidualne z rodzicami:
 - na bieżąco (rodzic zostaje wezwany do szkoły)
 - na zebraniach klasowych
 - wychowawcę klasy, informując o poziomie wiedzy, umiejętnościach, o postępach oraz uzdolnieniach

ROZDZIAŁ IV: Wymagania na oceny

Szczegółowe wymagania na poszczególne oceny w określonych klasach są załącznikiem do Przedmiotowych Zasad Oceniania (PZO) oraz są dostępne na stronie internetowej szkoły.

ROZDZIAŁ V: Inne postanowienia

- Uzasadnianie ocen może odbywać się w formie ustnej lub pisemnej – komentarz obok zadań, komentarz podsumowujący, podanie liczby zdobytych punktów i procentu uzyskanego wyniku lub uzupełnienie tabelki z określonymi umiejętnościami
- Uczeń ma prawo do trzech nieprzygotowań do lekcji w ciągu jednego okresu, o ile zgłosi ten fakt przed lekcją, to nie ponosi żadnych konsekwencji (oprócz znaku -). Nie dotyczy to jednak lekcji, na których nauczyciel zaplanował pracę klasową, sprawdzian lub kartkówkę.
- W przypadku wystąpienia poważnych przyczyn losowych, które przeszkodziły w przygotowaniu się ucznia do lekcji, również nie ponosi żadnych konsekwencji, jeżeli są one potwierdzone pisemnie lub ustnie przez rodzica (opiekuna) przed lekcją.

- Nie ocenia się ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji losowej i do trzech dni po dłuższej nieobecności w szkole.
- Uczeń, który był nieobecny w szkole na zajęciach, ma obowiązek uzupełnić samodzielnie wiedzę i umiejętności, których nie posiadał w wyniku nieobecności.
- Uczeń, który był nieobecny na zajęciach ma obowiązek samodzielnie uzyskać informacje od nauczycieli lub uczniów o przewidywanych terminach sprawdzenia wiedzy i umiejętności oraz o wszystkich zadaniach domowych, które powinny być zrealizowane
- Za odmowę pracy na lekcji (nie wykonywanie poleceń nauczyciela) uczeń może otrzymać uwagę lub punkty ujemne z zachowania.

VI. Ewaluacja przedmiotowego systemu oceniania

PZO podlega ewaluacji na koniec roku szkolnego oraz na zakończenie każdego cyklu edukacyjnego.
Opracowały:

Małgorzata Stawiak
Marzena Wartalska
Agnieszka Jarzębak